

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.043/2012/7.

A Fővárosi Ítéltábla **felperes neve (felperes címe)** felperesnek - a Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Halász Attila ügyvéd) által képviselt Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (2471 Baracska, Anna major Pf.: 2.) I. rendű alperes és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (1011 Budapest, Fő u. 44-50.; ügyintéző: dr. Sas Gábor jogtanácsos) által képviselt Magyar Állam II. rendű alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2011. március 23-án meghozott 5.P.20.698/2010/18. számú ítélete ellen a II. rendű alperes 21. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja, és kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Keresetében a felperes személyhez fűződő jogai megsértése miatt elsődlegesen az I. rendű alperest kérte kötelezni 2.000.000 Ft nem vagyoni kár megfizetésére; másodlagosan - amennyiben az I. rendű alperessel szemben a bíróság nem találja megalapozottnak a keresetet - a II. rendű alperest kérte kötelezni 2.000.000 Ft kártérítés megfizetésére. Keresetének ténybeli alapjaként előadta, hogy az I. rendű alperesnél töltött szabadságvesztés büntetése során az I. rendű alperes nem tartotta be a 6/1996. (VII. 12.) IM rendeletben foglaltakat, a zárkában nem állt

rendelkezésre megfelelő mozgástér, higiéniai feltételek rosszak voltak, fegyház fogazatú elítélttel történt együttes elhelyezése során a zárkaajtó egész nap zárva volt, valamint sérelmezte, hogy nem volt biztosított számára a szabad levegőn való tartózkodás lehetősége.

Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 50.000 Ft + áfa perköltséget. A kereseti illetékről pedig úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

Ítéletének indokolásában hivatkozott az 1979. évi 11. tvr. 35. § (1) bekezdésére, a Ptk. 339. § és 349. §-ára, a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 39. § (1) bekezdésére, 41. § (3) és (5) bekezdésére, valamint a 137. § (1) és (2) bekezdésére. Rögzítette, hogy a szabadságvesztés végrehajtása a büntetés-végrehajtási szerveknek a közhatalom gyakorlása során kifejtett olyan intézkedő tevékenysége, amelyre az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Az I. rendű alperes maga is elismerte, hogy a zárkák túlszűfolttsága miatt nem tudta biztosítani a 6/1996. (VII. 12.) IM rendeletben írtak betartását. Ugyanakkor az I. rendű alperes a kártérítési felelősség alól sikeresen kimentette magát annak bizonyításával, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható. A fogvatartottak létszáma és a rendelkezésre álló börtönkapacitás, az ebből fakadó zsúfoltság olyan objektív körülmény, amit az I. rendű alperes nem képes megváltoztatni, a börtönviszonyok objektív körülményeiért nem vonható felelősségre, különös tekintettel arra, nincs jogszabályi felhatalmazása, hogy a büntetések és intézkedéseket ne hajtsa végre helyszűke miatt. Az I. rendű alperes felelőssége ezért felróhatóság hiányában nem állapítható meg. A felperes a higiéniai körülmények nem megfelelő voltának igazolására bizonyítást nem ajánlott fel.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes 2010. január 13. és 18. között fegyház fokozatú elítélttel volt közösen elhelyezve, és amiatt a zárkaajtaja zárva volt. Bizonyítottanak találta, hogy a különböző végrehajtási fokozatú elítéltek közös zárkában történő elhelyezését a zsúfoltság tette szükségessé. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a parancsnok biztonsági okból elrendelheti az elítéltek elhelyezési körletében az ajtók zárva tartását (6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 52. §). Jelenléti ívek és egyéb bizonyítékok hiányában nem tudta megállapítani, hogy a felperes valóban igénybe kívánta-e venni a napi egy óra szabad levegőn tölthető időt, vagy a jelenléti ívet helyette más írta alá és emiatt nem mehetett a sétaudvarra. A keresetben kifogásolt alperesi magatartások felróhatóságának hiányában az I. rendű alperes kártérítési felelőssége nem állapítható meg (Ptk. 339. § (1) bekezdés és 349. § (1) bekezdés).

A II. rendű alperessel kapcsolatban a bíróság rögzítette, hogy a központi költségvetés beruházásainak megvalósítása végett az állam közvetlenül polgári jogi jogviszonyba nem lép. A polgári jogviszonyba nem az absztrakt állam, hanem az

egyes funkciókat ellátó, elkülönült jogi személyek lépnek. Megjegyezte továbbá, hogy a felperes kereseti kérelmének elfogadása és az állam annak megfelelő marasztalása olyan bírói jogalkotás lenne, ami következtében sérülne az Országgyűlés törvényalkotási szuverenitása. A közigazgatási, közjogi intézkedések nem vonhatóak a felek vagyoni viszonyai körébe, amik polgári jogi eszközökkel kikényszeríthetők és az intézkedések elmaradásáért az államot kárfelelősség nem terheli. Csak jogszabályi felhatalmazás alapján van helye az állam közvetlen kártérítési felelőssége megállapításának, de jelen esetben erre nincs mód.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a személyiségi jogsértés önmagában nem vagyoni kártérítési kötelezettséget nem alapoz meg. Megállapította, hogy a sérelmezett helyzet nem volt olyan súlyos fokú és olyan jelentős időtartamú, ami a felperes testi, lelki, illetve egészségi állapotának romlását, vagy megbetegedését idézhette volna elő.

A pervesztes felperest a bíróság kötelezte az I. rendű alperes perrel felmerült költségei megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. A jogi képviselő munkadíját a kifejtett munkával arányosan állapította meg (32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont és (6) bekezdés).

Fellebbezésében a II. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság kötelezze a felperest 50.000 Ft perköltség megfizetésére a II. rendű alperes javára.

Előadta, hogy a felperes nem mentesíthető az alperes perköltségének megfizetése alól azon az alapon, hogy az alperest nem ügyvéd, hanem jogtanácsos képviselte.
A

Pp. 67. § (2) bekezdése alapján a perben a jogtanácsos az ügyvéd jogállása illeti meg, ezért a jogtanácsos részére perköltségként az ügyvéd munkadíjával azonos mértékű munkadíjat kell megállapítani (32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés).

A felperes és az I. rendű alperes a fellebbezésre nem tettek észrevételt.

A másodfokú bíróság a II. rendű alperes fellebbezését a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján - fellebbezés hiányában - nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét elutasító és az I. rendű alperes részére fizetendő perköltségre vonatkozó rendelkezését.

A II. rendű alperes fellebbezése az alábbiak szerint alapos.

A polgári perben a perköltséghez tartozik a jogtanácsos munkadíja is (Pp. 75. § (2) bekezdés, Pp. 67. § (2) bekezdés, Ptk. 685. § c) pont). Abban az esetben, ha a jogtanácsos nem megbízási szerződés, hanem munkaviszony alapján lát el képviselőt, erre vonatkozó külön jogszabály rendelkezésének hiányában, a jogi képviselőt ellátó jogtanácsost az ügyvéd jogállása illeti meg, így a jogtanácsos munkadíjának megállapítására a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (R.) rendelkezéseit

kell alkalmazni (Pp. 67. § (2) bekezdés). A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésében alapján megváltoztatta, és a II. rendű alperes részére perköltséget állapított meg a R. 3. § (2) bekezdésének b) pontja és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

A II. rendű alperes fellebbezése eredményes volt, ezért a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése folytán köteles a jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke, előadó

Dr. Madarász Anna s.k.
bíró

Dr. Hóbl Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: